

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний економічний університет
Освітня програма	23486 Публічні фінанси
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний економічний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23486
Назва ОП	Публічні фінанси
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гориславець Павло Анатолійович, Маляр Станіслав Анатолійович, Храпкіна Валентина Валентинівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	04.05.2020 р. – 06.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8505>

Програма візиту експертної групи <https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8821>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОП є позитивним. Вона має чіткі перспективи розвитку та вдосконалення. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ТНЕУ. Структура та зміст ОП повністю відповідає предметній області зазначеної спеціальності, логічно побудована, формує гармонійний баланс між дисциплінами, що дозволяє досягти програмних результатів навчання. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими для окремого освітнього компонента та ОП. На ОП створені можливості для реалізації елементів дуальної освіти. Сформована система можливостей для дистанційного навчання на платформі Moodle. Надається можливість опанування сертифікованих курсів та опанування дисциплін іноземною мовою. ТНЕУ характеризується високим рівнем публічності та прозорості діяльності, у тому числі за ОП, популяризує академічну доброчесність. Заклад має високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Створено умови для навчання осіб з особливими потребами. Кадрова політика ТНЕУ спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців. Цьому сприяє діяльність аспірантури і докторантури за спеціальністю 072, спеціалізована вчена рада із захисту докторських та кандидатських дисертацій, відпрацьовані підходи щодо підвищення кваліфікації НПП, система морального та матеріального заохочення, Інтегрованість роботодавців сприяє отриманню необхідних практик для підготовки конкурентного випускника. Заклад має розгалужену мережу міжнародних контактів, що дозволяє інтегруватися в глобальне освітнє середовище. Наявні недоліки програми не знижують загальне позитивне враження, а визначають перспективи подальшого розвитку програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП інтегрована у стратегію ТНЕУ, спрямована на реалізацію місії університету. ОП відповідає потребам ринку праці. Роботодавці зацікавлені у підготовці фахівців в публічних фінансів, про що свідчить наявність регіонального замовлення та інформація роботодавців. Форми, методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. У освітньому процесі активно використовуються можливості дистанційного навчання в системі Moodle, електронної бібліотеки, репозитарію. У ЗВО створене належне освітнє середовище, високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, соціальної підтримки здобувачів. Сильною стороною є кадрова політика ТНЕУ: потужний штат науково-педагогічних працівників, у тому числі залучених на ОП, який відповідає сучасним вимогам, діюча аспірантура і докторантура, спеціалізована вчена рада, система заохочення НПП, можливості підвищення кваліфікації. ТНЕУ популяризує академічну доброчесність. ЗВО є учасником Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP за підтримки Американських Рад з міжнародної освіти. Потужне студентське самоврядування, яке бере участь в управлінні ТНЕУ та знає свої права та обов'язки, здатне забезпечити захист прав та інтересів студентів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітньо-наукова програма потребує оновлення та/або перезатвердження у зв'язку з прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю, конкретизування та посилення змісту навчання в частині врахування заявленої унікальності та регіонального контексту. Доцільно розширити можливості здобувачів вищої освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії через забезпечення доступу до обрання дисциплін з інших ОП. Під час оновлення ОП доцільно посилити практичну складову підготовки здобувачів, більш активно залучати до участі у освітньому процесі роботодавців на системній основі. Рекомендовано знайти механізм набуття практичних навичок в частині використання інформаційних систем та спеціалізованого програмного забезпечення з метою збирання, оброблення, використання інформації для прийняття управлінських рішень у співпраці із роботодавцями, використовуючи їх базу. Продовжити формування внутрішньої системи управління якістю в контексті удосконалення інституційної структури, організаційних засад, процедур та контролю за їх дотриманням, а також підвищення ефективності. Мотивувати здобувачів ОП до участі в програмах академічної мобільності. Систематизувати діяльність Університету в частині проведення анкетування здобувачів, розглянути можливість використання автоматизованих інструментів проведення опитування учасників освітнього процесу. Проводити активну профорієнтаційну роботу для стимулювання попиту на освітні послуги за ОП, у тому числі для забезпечення контингенту здобувачів, які навчатимуться за кошти фізичних та юридичних осіб.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що освітня програма відповідає загальній стратегії розвитку ТНЕУ. Так, місія ЗВО - створити освітньо-наукову інституційну модель, що передбачає інтеграцію філософії бізнесу із філософією культури, поєднання утилітарно-прагматичного навчання з духовним вихованням, набуття фахових компетентностей з загальнокультурним розвитком особистості (<https://www.tneu.edu.ua/past-and-present/development-strategy/14936-strategija-rozvitku-ternoplskogo-naconalnogo-ekonomchnogo-unversitetu.html>)

Фактично метою освітньо-наукової програми є підготовка нової генерації висококваліфікованих фахівців-фінансистів для сфери фінансів, банківської справи та страхування, які володіють ґрунтовними знаннями сучасної економічної та фінансової теорії; здатністю системно аналізувати макрофінансову ситуацію в країні та фінансову політику держави із застосуванням сучасного методологічного інструментарію; навичками розробки тактичних і стратегічних програм розвитку сфери фінансів, банківської справи та страхування; практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень в умовах невизначеності та фінансових ризиків у сфері фінансів, банківської справи та страхування на засадах оволодіння системою компетентностей, що дасть змогу їм бути активно залученими у національний інформаційний, дослідницький та професійний простір (https://www.tneu.edu.ua/opp/ffo/publiczni_finansy/opys_programy_pf.pdf). Основним пріоритетом підготовки майбутніх фахівців за ОНП ЗВО вбачає орієнтацію на публічні фінанси, у т.ч. об'єднані територіальні громади. В регіоні вже створено 53 ОТГ, які потребують фахівців-фінансистів із глибоким знанням публічних фінансів, а отже, впровадження даної освітньо-наукової програми є актуальним і обґрунтованим.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Освітньо-наукова програма розроблена з урахуванням позицій стейкхолдерів. Про це свідчать протоколи засідань кафедри, на яких присутні роботодавці, студенти, НПП інших кафедр (від 13.03.2018 № 10; 09.04.2018 № 14; 10.05.2018 № 15; 20.05.2018 № 17) та відомості роботодавців і студентів, отримані під час спілкування. Під час зустрічі з роботодавцями директор департаменту фінансів Тернопільської ОДА Скибиляк С. І., начальник фінансового управління Тернопільської РДА Казимирів О. Б., начальник ГУ ДКСУ в Тернопільській області Гринчишин П. С. засвідчили, що внесені пропозиції щодо підготовки фахівців з публічних фінансів було враховано ТНЕУ, якість підготовки задовольняє потреби роботодавців. Слід відзначити, що ТНЕУ має регіональне замовлення саме по цій освітньо-науковій програмі, що підтверджує зацікавленість регіону в спеціалістах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У цілому цілі та програмні результати ОНП дозволяють випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці. Про це свідчать відгуки роботодавців, які зацікавлені в підготовці фахівців та їх працевлаштуванні у своїх структурах, наявність регіонального замовлення на підготовку фахівців за цією ОНП. Окрім того, ТНЕУ має діючий договір з Міністерством фінансів України про підготовку фахівців для цієї державної установи. Зацікавленість висловили також інші стейкхолдери, про що свідчать договори з Державною аудиторською службою України № 1212/33/36 від 8.06.2017 р.; з Державною казначейською службою України № 105-17/1242-33 від 29.06.2017 р.; з департаментом фінансів Тернопільської ОДА № 87/33 від 20.08.2019 р.; з фінансовим управлінням Тернопільської міської ради № 162/33 від 16.08.2018 р.; з фінансовим управлінням Тернопільської РДА № 163/33 від 17.08.2018 р та іншими. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП, її структури та змістовної наповненості, було враховано досвід КНУ імені Тараса Шевченка, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Університету державної фіскальної служби України, Південночеського університету (Чеська Республіка), Вищої школи економіки та менеджменту державного управління в Братиславі (Республіка Словаччина), Економічного університету в Братиславі (Республіка Словаччина), Технічного університету в Кошице (Республіка Словаччина).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» розроблена і впроваджена в освітній процес у 2018 р. до затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ № 866 від 20.06.2019 р.). Проведений аналіз освітньо-наукової програми свідчить про її відповідність вимогам Стандарту вищої освіти, а компетентності сформульовані таким чином, що цілком відповідають інтегральній компетентності восьмого рівня Національної рамки кваліфікації. У той же час слід зазначити, що згідно Порядку перегляду (оновлення) освітніх програм ТНЕУ (<https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8483>) обов'язковий перегляд та модернізація ОНП проводиться за умови: затвердження Стандартів вищої освіти за спеціальністю. Отже доцільним є оновлення та затвердження програми у встановленому порядку. З метою проведення публічного обговорення на сайті ТНЕУ вже розміщено проєкт ОНП «Публічні фінанси» https://www.tneu.edu.ua/public_information/public-discussion/educational-programs-po/master-po-op

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

В ОНП чітко визначені цілі та завдання, які відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було вивчено та враховано досвід іноземних програм підготовки магістрів. Активна участь у розробці та реалізації освітньо-наукової програми представників роботодавців, студентів. Зацікавленість роботодавців у випускниках освітньо-наукової програми «Публічні фінанси». Наявність регіонального та державного замовлення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Освітньо-наукова програма потребує оновлення у зв'язку з прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ № 866 від 20.06.2019 р.) та пропозицій роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони освітньої програми, її унікальність та актуальність, наявні перспективи подальшого розвитку, вважаємо, що наявний недолік може бути усунено у найближчий термін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту ВО за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для магістерських освітньо-наукових програм. Не менше 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти. Серед ПРН передбачено ПР14, ПР15, котрі зорієнтовані на наукову складову ОНП, що забезпечуються певними освітніми компонентами відповідно до встановлених вимог (понад 30% від загальної кількості). 25% (30 кредитів ЄКТС) відведено на вивчення дисциплін за вибором студента.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових компонентів ОНП. ПРН (ПР1-ПР15) відображають компетентності, зорієнтовані на стандарт (СК1-СК10), а ПРН (ПР16-ПР19) відображають спеціальні (фахові) компетентності (СК11-СК14) формують унікальність програми. ОНП достатньо структурована. Вона містить 13 обов'язкових компонентів, включаючи «Міждисциплінарну курсову роботу» (3 кр.), «Науково-дослідну роботу» (10 кр.), «Переддипломну практику» (15 кр.) та 6 вибіркового. Вибіркові дисципліни розподілені на два блоки за семестрами їх вивчення (загалом 30 кр.), вивчення вибіркового дисциплін передбачене у 2 та 3 семестрах. Структурно-логічна схема показує взаємозв'язок та порядок вивчення обов'язкових освітніх компонентів програми. Зміст ОНП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОНП, складають логічну взаємопов'язану систему. Експертна група дійшла висновку, що послідовність вивчення обов'язкових компонентів програми є обґрунтованою та дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній сфері відповідно до СВО, при розробленні ОНП та в процесі провадження освітньої діяльності було також враховано пропозиції професійної спільноти (керівників установ та організацій сфери публічних фінансів). Більшість обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів мають тісний зв'язок зі спеціальністю. Це загалом дозволяє підготувати фахівців-фінансистів для сфери фінансів, банківської справи та страхування, які володіють ґрунтовними сучасними знаннями, здатністю системно мислити та вирішувати науково-дослідні й прикладні управлінські завдання у сфері публічних фінансів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО діє Порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (<https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/5-obrannja-studentami-vibrkovih-discipln.pdf>), відповідно до якого студенти ОНП подають письмову заяву на ім'я декана факультету при вступі. ЗВО виконує Закон України «Про вищу освіту» в частині забезпечення права здобувачів ОНП обирати дисципліни обсягом не менше 25% (30 кредитів ЄКТС). Здобувачі ВО ОНП «Публічні фінанси» обирають у вересні 2 дисципліни для вивчення у 2 семестрі і 4 дисципліни для вивчення у 3 семестрі. Аналізуючи систему вибіркового дисциплін, експертна група встановила, що визначені у ЗВО процедури для вибору потребують вдосконалення в частині формування переліку з урахуванням пропозицій здобувачів ВО, механізму здійснення вибору (застосування існуючих у ЗВО інформаційних систем комунікацій зі студентами). Кількість та різноманітність дисциплін є недостатньою. Дисципліни обираються виключно з переліку тих, які читають на факультеті, є вузькоспеціалізованими, студенти не мають можливості вибору дисциплін з ОНП, не пов'язаних із спеціальністю. Значна кількість дисциплін для вибору тісно пов'язані із обов'язковими освітніми компонентами, що генерує ризик дублювання (наприклад обов'язкові компоненти «Бюджетний менеджмент», «Програмно-цільовий метод бюджетування», «Оцінювання ефективності бюджетних видатків» теоретично можуть доповнюватись вибіркового дисциплінами «Бюджетне планування і прогнозування», «Управління державними доходами і видатками», «Казначейська система виконання бюджету»), що може призвести до повторення вивчення окремих тем вказаних дисциплін та звужити можливості формування всебічно підготовленого фахівця-фінансиста. Практично відсутні вибіркового дисципліни, пов'язані із використанням сучасних інформаційних технологій, управлінських компетентностей, соціальних та правових навичок. Опитуванням здобувачів ВО встановлено, що фактично вибір дисциплін відбувається в межах академічної групи, що звужує можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Студенти 1 та 2 курсу, які навчаються на ОНП, стверджують, що вони погодились на такий підхід, заперечили відсутність індивідуального вибору. Проте, водночас, стверджують, що хотіли би мати ширший перелік дисциплін для вибору, в тому числі інших ОНП, такі пропозиції висловлювали через здобувача ВО, яка входить у робочу групу, це частково було реалізовано. Роботодавці також висловили побажання щодо розширення змісту навчання, зокрема щодо форм та методів навчання і практичного спрямування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти регулюється Положенням <https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8141>. Переддипломна практика є обов'язковим компонентом практичної підготовки і дає змогу сформуванню у здобувачів ОНП компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, зокрема, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності, здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань, а також компетентності, які формують унікальність програми (здатність оцінювання фінансової спроможності громад і територій, обґрунтування управлінських рішень щодо раціонального використання бюджетних коштів та оцінювання ефективності бюджетних видатків, застосовувати управлінські навички у процесі бюджетного планування та прогнозування). Практична підготовка здійснюється на підставі договорів із базами практик, які у достатній кількості були надані експертній групі. Відповідно до Наказу на практику студентів гр. ФПФМ-21, здобувачі проходять переддипломну практику на базі управління ДКСУ у м. Тернополі, департаменті

фінансів ТОДА, фінансовому управлінні Тернопільської міської ради, фінансовому управлінні Тернопільської РДА, КП «Тернопільводоканал», фінансового відділу Теребовлянської міської ради, що загалом відповідає предметній області спеціальності з урахуванням регіонального контексту та унікальності ОНП. Проте, незважаючи на те, що ЗВО має укладені угоди на практику з 8 об'єднаними територіальними громадами (ОТГ) і декларує підготовку фінансистів до роботи там, жоден студент не скористався такою можливістю. Студенти в ході опитування підтвердили можливість як самостійно запропонувати базу практики, так і вибрати із переліку запропонованих, засвідчили високий рівень обізнаності із завданнями та процедурами, відзначили достатній рівень якості керівництва практикою. На підставі аналізу наказів на практику та тем кваліфікаційних робіт, експертною групою були встановлені факти невідповідності тематики робіт базам практики, що не сприяє наступності змісту навчання і дотримання структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Відповідно до ОНП, зміст навчання дозволяє сформувати певний набір соціальних навичок, що загалом формально відповідають заявленим цілям освітньої програми. Їх, зокрема, формують такі дисципліни як «Методологія наукових досліджень», «Ділові комунікації англійською мовою», «Міждисциплінарна курсова робота», «Науково-дослідна робота», «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота». Інші освітні компоненти також містять інструменти, які дозволяють набути soft skills. Встановлено, що ЗВО пропонує додаткові можливості для отримання таких навичок у формі факультативів, шкіл, гуртків, заходів. Проте, експертна група вважає, що цього недостатньо в контексті формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, саме формування широкого переліку вибіркового освітніх компонентів дозволить підвищити селективність відповідно до потреб здобувачів та якості набуття таких компетентностей.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для спеціальності не передбачений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В результаті опитування фокус-груп здобувачів ВО експертною групою було встановлено адекватність фактичного навантаження в порівнянні із обсягом освітніх компонентів. За навчальним планом аудиторна робота становить 31% загального обсягу годин (без врахування практики та підготовки кваліфікаційної роботи), за більшістю дисциплін складає 30-40% від обсягу освітніх компонентів, проте, за дисципліною «Ділові комунікації англійською мовою» цей показник становить тільки 15%, що може бути недостатнім. Здобувачі ВО у фокус-групі також підтвердили достатній ступінь рівномірності розподілу фактичного навантаження упродовж семестрів та вказали на можливість успішного поєднання навчання з частковим працевлаштуванням. Експертна група не встановила фактів надмірного навантаження на здобувачів вищої освіти. Вважаємо, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів в цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП не передбачає навчання за дуальною формою освіти. З інформації на офіційному сайті ЗВО зрозуміло, що розроблено Положення (<https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/6-dualnu-formu.pdf>) та існують договори про здійснення дуальної освіти у ТНЕУ (https://www.tneu.edu.ua/public_information/organization-of-the-educational-process/17070-dualna-osvta.html). В ході спілкування зі здобувачами експертною групою було встановлено наявність окремих елементів дуальної освіти. Здобувачі ВО оцінюють таку можливість як реальну, роботодавці підтвердили зацікавленість у такій формі освіти, надали конкретні пропозиції для здобувачів ВО програми, а також інформацію, що зі свого боку вже здійснювали ініціативні дії щодо отримання дозволу на впровадження елементів дуальної освіти від профільного міністерства. Проте наразі це питання ще не узгоджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Рівень комунікації ЗВО із стейкхолдерами високий. Готовність забезпечити належний рівень практичної підготовки, в тому числі з елементами дуальної освіти. ЗВО надає можливості факультативного набуття потрібних компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Здобувачі вищої освіти фактично обмежені у виборі навчальних дисциплін, не мають можливості обирати дисципліни інших підрозділів ЗВО, існує дублювання дисциплін для вибору та обов'язкових; кількість запропонованих на вибір дисциплін є недостатньою. ЗВО доцільно запропонувати удосконалити процедури формування та вибору дисциплін, розширити їх перелік, в тому числі з інших ОП, переглянути зміст окремих освітніх компонентів на предмет усунення дублювання тем, посилити регіональний контекст та унікальність програми відповідними освітніми компонентами, врахувавши пропозиції стейкхолдерів, викладання окремих курсів іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітньо-наукова програма “Публічні фінанси” в цілому відповідає критерію 2, а рекомендації, висловлені експертами, можуть бути реалізовані у короткі терміни.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

За результатом вивчення матеріалів, розміщених на офіційному сайті ТНЕУ було встановлено, що в розділі «Приймальна комісія» розміщено усі документи та інформацію, що необхідна вступнику: правила прийому зі змінами та доповненнями <http://pk.tneu.edu.ua/information/pravya-pryiomu/>, перелік документів, які необхідні для вступу <http://pk.tneu.edu.ua/page/dokumenty-dlia-vstupu/>, інформацію про терміни вступної кампанії <http://pk.tneu.edu.ua/page/kalendar-abiturienta/> та інші матеріали, ознайомившись з якими, абітурієнт має можливість чітко та однозначно розуміти умови вступу на відповідну ОНП, що було підтверджено і здобувачами освіти. Правила прийому не містять дискримінаційних положень та надають рівні можливості всім бажаючим.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Проведені зустрічі підтвердили надану інформацію, що прийом на навчання за ОНП здійснюється відповідно до Правил прийому. Програма вступного фахового випробування максимально враховує особливості ОНП та орієнтована на вступників, які мають ґрунтовні базові знання з основних освітніх компонентів першого рівня вищої освіти в галузі фінансів, банківської справи і страхування <https://www.tneu.edu.ua/7906-fakultet-finansiv.html>. Програма містить чіткі та зрозумілі критерії оцінювання вступних випробувань <https://www.tneu.edu.ua/7906-fakultet-finansiv.html>.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

При спілкуванні зі здобувачами, представниками органів студентського самоврядування та НПП було отримано підтвердження обізнаності останніх із можливостями академічної мобільності та з правилами зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Під час вивчення нормативних документів, що діють в ТНЕУ, встановлено, що Положення про організацію освітнього процесу передбачає можливість академічної мобільності <https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organizacija-osvtnogo-procesu.pdf>. Порядок реалізації права на академічну

мобільність додатково врегульовано Положенням, що діє в Університеті <https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organzacja-osvtnogo-procesu.pdf> та містить інформацію про правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Крім того, при огляді матеріалів сайту ТНЕУ та спілкуванні зі здобувачами підтверджено, що в Університеті діє програма Erasmus+, рамкова програма ЄС з досліджень та інновацій «ГОРИЗОНТ 2020».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що в ТНЕУ діє Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу п.6 передбачено .процедуру визнання неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу, (<https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8482>) Положення про організацію освітнього процесу містить загальну інформацію, яка регламентує питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а його положення є чіткими та зрозумілими, не створюють можливості різного трактування <https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organzacja-osvtnogo-procesu.pdf>. Зокрема, трансфер кредитів може здійснюватись у порядку перезарахування кредитів, які були встановлені студентам під час навчання на інших освітніх програмах, та можливого визнання результатів неофіційного та неформального навчання. Під час інтерв'ю зі здобувачами та НПП було підтверджено, що здобувачі навчаються на додаткових курсах з вивчення іноземної (англійської) мови та сертифікаційних курсах. Результати навчання враховуються НПП під час реалізації освітньо-наукової програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких і зрозумілих правил прийому на навчання, які враховують особливості ОНП. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими. Наявність публічного доступу до документів ТНЕУ, що регулюють вступ до ОНП. У ТНЕУ розроблено механізм визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Попри створені можливості отримання результатів навчання в інших ЗВО, здобувачі освіти за відповідною ОНП не виявляють зацікавленості щодо участі в програмах академічної мобільності. Рекомендовано підвищити мотивацію та заохочувати здобувачів до участі в заходах академічної мобільності (наприклад, провести семінар-презентацією таких проектів та показати можливості здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-наукова програма “Публічні фінанси” в цілому відповідає критерію 3, а рекомендації, висловлені експертами, можуть бути реалізовані у короткі терміни.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання в ТНЕУ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organzacja-osvtnogo-procesu.pdf>). Освітній процес за ОНП здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи навчання. Комбінація лекційних та практичних занять із розв'язанням задач і кейсів, а також проходження ректорського контролю за дисциплінами робочого навчального плану ОНП дозволяють розвивати і демонструвати аналітичні

здібності та навички роботи в колективі здобувачів вищої освіти. Організація самостійної роботи, роботи в командах при вирішенні завдань, запропонованих залученими до освітнього процесу роботодавцями, можливість вибору здобувачами вищої освіти дисциплін із запропонованого кафедрою переліку, а також можливість отримання та перевірки завдань дистанційно, свідчить про реалізацію студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Також здобувачі вищої освіти за ОНП мають змогу прослухати лекції іноземною мовою. Студенти вільно володіють англійською, окремі студенти мають сертифікати рівня B2 - C1. Методи навчання (лекції, практичні заняття, презентації, кейси, бізнес-симуляції, тренінги, ділові ігри, фахові консультації від представників бізнесу і практична підготовка здобувачів), що використовуються на ОНП, в цілому дозволяють досягати заявлених у ОНП цілей та ПРН.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертною групою було встановлено, що студентам надається повна інформація про кожну освітню компоненту: цілі, зміст, результати навчання, порядок та критерії оцінювання тощо. Ця інформація в основному представлена у силабусах та робочих програмах дисциплін ОНП, які розміщено у відповідному розділі на сайті університету https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/ffo-op/master-ffo-op/. Крім цього, оприлюднена у відкритому доступі в мережі Інтернет інформація про ОП https://www.tneu.edu.ua/opp/ffo/publiczni_finansy/opys_programy_pf.pdf; Положення про організацію освітнього процесу ТНЕУ, в якому у розділі 8 чітко прописано систему оцінювання навчальних досягнень студентів https://www.tneu.edu.ua/pdf/public_inf/pologenya-pro-organizatsiu-osvitnogo-protsey.pdf; розклади занять та проведення атестації <https://www.tneu.edu.ua/student-life/timetable/>; силабуси https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/ffo-op/master-ffo-op/; перелік вибіркового дисциплін https://www.tneu.edu.ua/opp/ffo/publiczni_finansy/katalog_vybirkovyh_dystsyplin_pf.pdf; Положення про проведення практики студентів <https://www.tneu.edu.ua/university/units/learning-management/public-information/16311-polozhennja-pro-provedennja-praktiki-studentv-tneu.html>; система дистанційного навчання (де розміщені усі матеріали з кожної освітньої компоненти: <https://moodle.tneu.edu.ua/>). Під час інтерв'ювання студентами підтверджена своєчасність надання та доступність і зрозумілість форми подання відповідних освітніх компонент у силабусах дисциплін. Окремо слід зазначити про впровадження електронної системи "Rating System", де студент в своєму особистому кабінеті може отримати інформацію по кожній дисципліні, за модулями тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізація освітньо-наукової програми «Публічні фінанси» дозволяє стверджувати, що наведені в ній освітні компоненти забезпечують поєднання навчання і наукових досліджень. Це підтверджується тим, що здобувачі вищої освіти окрім опанування навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень», мають курс «Науково-дослідна робота», що сприятиме розвитку в студентів нахилів до пошукової дослідної діяльності, творчого розв'язання наукових і практичних завдань, формування умінь застосування дослідницьких методів при вирішенні проблемних ситуацій (https://www.tneu.edu.ua/opp/ffo/publiczni_finansy/opys_programy_pf.pdf). Слід відзначити, що здобувачі вищої освіти залучені до реалізації госпдоговірної науково-дослідної роботи на тему «Науково-практичні рекомендації щодо участі суб'єкта господарювання в тендерних закупівлях в системі «Prozorro», а також є співвиконавцями держбюджетної науково-дослідної роботи Ф-03-2018 "Б" на тему «Удосконалення управління фінансами територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації», що також сприяє забезпеченню поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Здобувачі вищої освіти освітньо-наукової програми «Публічні фінанси» беруть участь у роботі Міжнародної студії фінансів сталого розвитку ТНЕУ, English speaking club – all about finance та наукових гуртків («Фінансова просвіта», «Фінансовий простір», «Банківський аналітик»), проблемних груп з питань: методології дослідження публічних фінансів, консультування у сфері публічного сектору економіки та публічних закупівель; представляють свої дослідження на щорічних студентських науково-практичних конференціях, а також беруть участь у конкурсах студентських робіт на регіональному та всеукраїнських рівнях. Здобувачі мають публікації, які у тому числі розміщено за посиланням <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/26389>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час експертизи було встановлено, що науково-педагогічні працівники регулярно оновлюють зміст програм дисциплін на основі сучасних тенденцій розвитку галузі та отриманих результатів наукової діяльності. Аналіз робочих програм, який здійснено під час роботи експертної групи, свідчить про актуальність матеріалів, врахування сучасних тенденцій фінансової науки та практики. Сприяє цьому організований процес проходження стажування викладачів у Державному казначействі, департаменті фінансів Тернопільської ОДА, у об'єднаних територіальних громадах. Проведені докторські та кандидатські дослідження науково-педагогічних працівників мають своє відображення в курсах дисциплін за ОНП (Письменний В.В. захистив докторську дисертацію на тему «Доходи

місцевих бюджетів: теоретична концептуалізація та практика формування” (2019); Лободіна З.М. захистила докторську дисертацію на тему “Бюджетний механізм соціально-економічного розвитку держави”(2019); Тулай О.І. захистила докторську дисертації на тему “Державні фінанси у забезпеченні сталого людського розвитку” (2017); кандидатську дисертацію захистила Максимчук О.С. на тему “Бюджет розвитку територіальних громад в умовах фінансової децентралізації” (2019) та Огінська А.Ю. на тему “Оптимізація видатків бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення” (2019)). Випускова кафедра підтримує активний зв'язок з провідними підприємствами, установами регіону, пропозиції яких враховуються при оновленні змісту певних розділів фахових дисциплін, тем курсових і магістерських робіт, що підтверджується протоколами засідань кафедри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ТНЕУ створено умови для викладання англійською мовою дисциплін викладачами, які отримали сертифікати про рівень володіння нею не нижче B2. Наукові дослідження НПП, що безпосередньо викладають на ОНП, опубліковані у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. значною мірою впливають на формування і забезпечення інтернаціоналізації діяльності ТНЕУ. Інтернаціоналізації діяльності сприяють також функціонуючі міжнародні центри та школи: AIESEC; Інформаційний центр євроатлантичної інтеграції; Інформаційний центр ЄС; Міжнародний центр культури та розвитку; Навчально-науковий центр з вивчення іноземних мов; Тернопільська бізнес-школа; Українсько-німецький навчально-дослідний центр; Центр міжнародної безпеки та співробітництва; Школа польського та європейського права; Українсько-польська програма ННІМЕВ ім. Б.Д.Гаврилишина; Центр стратегічної аналітики та міжнародних студій. Університетом укладено одинадцять Угод про два дипломи, серед яких Полонійна академія в Ченстохові (м. Ченстохов, Республіка Польща), Університет економіки в Бидгощі (м. Бидгощ, Республіка Польща), Академія фінансів у Варшаві (м. Варшава, Республіка Польща), Вроцлавський економічний університет (м. Вроцлав, Республіка Польща), Економічний університет в Катовіце (м. Катовіце, Республіка Польща), Опольський політехнічний університет (м. Ополь, Республіка Польща), за якими здобувачі вищої освіти ОНП “Публічні фінанси” матимуть можливість навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачам вищої освіти надається повна інформація про кожну освітню компоненту: цілі, зміст, результати навчання, порядок та критерії оцінювання тощо. Ця інформація в основному представлена у силабусах дисциплін ОНП, які розміщено у відповідному розділі на сайті університету. У ЗВО впроваджено електронну систему “Rating System”, де студент у своєму особистому кабінеті може отримати інформацію по кожній дисципліні, за модулями тощо. У ТНЕУ функціонує система дистанційного навчання (де розміщені усі матеріали з кожної освітньої компоненти). Матеріали постійно оновлюються, інформація відображає актуальні проблеми фінансової науки і практики) - <https://moodle.tneu.edu.ua/>. Реалізація освітньо-наукової програми «Публічні фінанси» здійснюється із вдалим поєднанням в ній навчання і наукових досліджень. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до реалізації госпдоговірних та держбюджетних тем, залучення їх до участі у роботі Міжнародної студії фінансів сталого розвитку, науково-практичних конференціях. Університетом укладено одинадцять Угод про два дипломи, за якими здобувачі вищої освіти ОНП “Публічні фінанси” матимуть можливість навчання. Наявність у НПП наукових публікацій у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Освітньо-наукова програма “Публічні фінанси” стала ще більш конкурентоспроможною, якщо б викладання фахових дисциплін здійснювалося іноземною мовою (окремі викладачі, які працюють на ОНП, мають відповідний рівень володіння іноземною мовою). Під час оновлення ОНП доцільно посилити практичну складову підготовки здобувачів, більш активно залучати до участі у освітньому процесі практиків.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Рівень навчання і викладання за ОП знаходиться на належному рівні, а зазначені слабкі сторони можуть бути усунені в короткі терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Пунктом 8.1.4. Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organizacija-osvtnogo-procesu.pdf>), передбачено різні форми контролю: поточний, модульний, підсумковий контроль. На сайті ТНЕУ містяться силабуси та робочі програми навчальних дисциплін, що містять вичерпну інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/ffo-op/master-ffo-op/. Зазначену інформацію також продубльовано в системі дистанційного навчання. Здобувачі освіти підтвердили, що на початку викладання кожної дисципліни викладачі додатково інформують про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Згідно даних системи дистанційного навчання за відповідною ОНП <https://moodle.tneu.edu.ua/login/index.php>, встановлено, що в матеріалах дисциплін, що вивчаються на ОНП, містяться завдання для поточного та підсумкового контролю. При спілкуванні зі здобувачами та НПП, експертна група отримала інформацію, що в період карантинних обмежень викладачі використовують різноманітні майданчики для проведення поточного та підсумкового контролю, якщо для проведення такого необхідна співбесіда викладача зі студентом. До прикладу, під час перевірки результатів навчання з дисципліни «Ділові комунікації англійською мовою», викладач, за допомогою засобів зв'язку, проводить комплексне практичне індивідуальне заняття на предмет перевірки вільного спілкування іноземною мовою з професійних та наукових питань.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз освітньої програми дозволяє зробити висновок про відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам чинного Стандарту вищої освіти. ОНП приймалася до набрання чинності Стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю і в подальшому не переглядалася, проте форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають стандарту, введеному в дію наказом МОН України від 20.06. 2019 року № 866 . Підсумковою формою атестації здобувачів є захист кваліфікаційної роботи. Форма атестації та процедури написання і захисту кваліфікаційних робіт наведені у методичних рекомендаціях (https://www.tneu.edu.ua/opp/feu/074_publichne_upravlinnja_ta_administruvannja/074_publichne_upravlinnja_ta_administruvannja_bakalavr/kvalifikatsijna_robota/work.pdf), є чіткими, зрозумілими та відповідають вимогам. На запит експертної групи було отримано копію наказу Університету від 17 грудня 2018 року № 933 про тематику і керівництво випускними кваліфікаційними роботами здобувачів вищої освіти. Відповідно до додатку 17 цього наказу, усім здобувачам, які навчають за відповідною ОНП, затверджено тематику випускних кваліфікаційних робіт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу. На сайті ТНЕУ розміщено Положення про організацію освітнього процесу <https://www.tneu.edu.ua/pdf/zvit2018/1-organizacija-osvtnogo-procesu.pdf>, яким передбачено форми контрольних заходів. В Силабусах та робочих програмах чітко визначено правила проведення контрольних заходів. При спілкуванні зі здобувачами, було підтверджено, що в рамках кожної дисципліни студенти проходять різні форми контролю, які дозволяють встановити рівень засвоєння здобувачем знань, умінь та навичок. На запит експертної групи, було отримано гостьовий доступ до системи дистанційного навчання за відповідною ОНП <https://moodle.tneu.edu.ua/login/index.php>. Встановлено, що в матеріалах дисциплін, що вивчаються на ОНП, виконуються здобувачами завдання для поточного та підсумкового контролю, які унеможливають необ'єктивне ставлення екзаменатора (тестові завдання). Результати виконання інших форм контролю зберігаються в системі дистанційного навчання, що дає можливість, у разі виникнення спірних ситуацій, повторно переглянути результат контрольного заходу. Здобувачі освіти підтвердили, що ознайомлені із порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. При спілкуванні з експертною групою представники студентського самоврядування відповідного факультету та Університету підтвердили, що керівництво ЗВО залучає їх до участі у розгляді усіх спірних питань, що виникають за участі студентів. При виникненні конфліктних ситуацій здобувачі вищої освіти можуть звернутись до декана з заявою. За даним фактом буде створена комісія, яка прийматиме рішення щодо певної конфліктної ситуації. При спілкуванні зі здобувачами вищої освіти ними зазначено, що таких ситуацій не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ТНЕУ популяризує політику академічної доброчесності. На офіційному сайті висвітлено інформацію щодо цієї діяльності <https://www.tneu.edu.ua/past-and-present/academic-integrity/>. У спілкуванні з членами експертної групи усі учасники освітнього процесу проявили обізнаність та розуміння політики закладу щодо дотримання академічної доброчесності. Під час роботи з нормативними документами Університету, експертною групою було опрацьовано: Кодекс Академічної доброчесності ТНЕУ, Положення про групу сприяння академічній доброчесності, затверджені рішенням Вченої ради від 26.06. 2019 року, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики ТНЕУ, затверджене ректором Університету 27.06. 2019 року та інші документи, що містяться у загальному доступі <https://www.tneu.edu.ua/past-and-present/academic-integrity/>. При спілкуванні зі здобувачами та ознайомленні з сайтом ТНЕУ встановлено проведення численних заходів, спрямованих на популяризацію академічної доброчесності <https://www.tneu.edu.ua/news/16032-akademchna-dobrochesnst-navchannja-zaradi-usphu.html>. В Університеті забезпечено перевірку академічних текстів на предмет виявлення плагіату за допомогою ліцензійного програмного забезпечення (Unichek), що підтверджено документами про право його використання та учасниками освітнього процесу у спілкуванні з членами експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ТНЕУ передбачено різні форми контролю (поточний, модульний, підсумковий) та для їх проведення використовуються різноманітні майданчики. У університеті діють чіткі механізми захисту прав здобувачів при виникненні конфлікту інтересів чи необ'єктивності викладачів (на ОНП таких випадків не було). Питання академічної доброчесності є частиною культури закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Потребують вдосконалення підходи щодо організації та проведення контрольних заходів, зокрема в частині використанні інформаційних систем.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Рівень навчання і викладання за ОП знаходиться на належному рівні, а зазначені слабкі сторони можуть бути усунені в короткі терміни.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Результати проведеної експертної оцінки свідчать про те, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Зазначимо, що ОНП "Публічні фінанси" реалізується на кафедрі фінансів ім. С.І.Юрія, на якій працює 27 НПП, з яких 6 докторів та 21 кандидат економічних наук. Всі викладачі, які задіяні до викладання на ОНП, мають відповідну кваліфікацію, відповідають всім ліцензійним умовам. У ТНЕУ діє наукова школа з фінансів, грошового обігу і кредиту, діяльність якої спрямована на підготовку фахівців вищої кваліфікації у галузі фінансів, керівниками якої є А. І. Крисоватий, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України; О. П. Кириленко, д.е.н., професор, заслужений діяч науки

і техніки України; Б. Л. Луців, д.е.н., професор; О. В. Дзюблюк, д.е.н., професор. Діє аспірантура та докторантура за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування, спеціалізована рада Д 58.082.01 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. Вся інформація своєчасно і у повному обсязі розміщується на сайті університету. Відбір здійснюється у відповідності до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <https://www.tneu.edu.ua/leadership/academic-boards/it-is-important-to-know/7974-konkurs.html>. Первинний добір здійснюється через відкриті заняття. Під час відбору враховуються результати опитування студентів та рейтингу викладачів. Відкритий конкурс дає можливість залучити кращих викладачів на ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

За результатами спілкування з фокус-групою роботодавців, з'ясовано, що фахівці департаменту фінансів Тернопільської ОДА, фінансового управління Тернопільської РДА, ГУ ДКСУ в Тернопільській області залучаються до організації та реалізації освітнього процесу і участі у загальноуніверситетських заходів. На регулярній основі роботодавці проводять для студентів ознайомлюючі екскурсії, в результаті яких є можливість пройти практику і працевлаштуватися. Освітнім процесом передбачено проходження практики студентами ОНП на базі підприємств та інших суб'єктів господарювання, що сприяє тісному контакту здобувачів освіти та роботодавців (з'ясована наявність довгострокових договорів з підприємствами, установами і організаціями на проходження практики студентами даної ОНП). Цікавим є досвід формування тематики магістерських робіт - вони пропонуються роботодавцями, а отже вона є актуальною та своєчасною.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Викладачі ОНП мають практичний досвід роботи. Так, Карпишин Н. І. має досвід роботи у Тернопільському міському фінансовому відділі на посаді економіста I категорії відділу доходів; депутат Тернопільської міської ради шостого скликання. Вона є членом Громадської ради при Тернопільській ОДА (<http://www.oda.te.gov.ua/main/ua/6984.htm>). Член постійної комісії з питань промисловості, сільського господарства, ЖКГ, архітектури та будівництва, економічного розвитку, енергозбереження, транспорту та міжнародного співробітництва. Дем'янишин В. Г. має досвід роботи на посаді ревізора-інспектора бюджетного відділу Тернопільського обласного фінансового відділу. Русін В. М. має досвід роботи на посаді головного спеціаліста відділу бюджетних надходжень Головного управління ДКСУ у Тернопільській області. До освітнього процесу долучаються експерти та фахівці в галузі фінансів. Так, до проведення лекційних і практичних занять з дисципліни «Публічні закупівлі» відбувається з залученням експерта з публічних закупівель, виконавчого директора ГО "Центр громадського моніторингу та досліджень" Ю.Кузька. Проведення лекційних і практичних занять з дисципліни «Валютна політика» відбувається із залученням начальника Тернопільського відділення № 1 АТ АКБ «Львів» Гнатів В.С. та кредитного експерта Тернопільського відділення № 1 АТ АКБ «Львів» Галіцейського А.І. Проведення практичних занять з дисципліни «Управління фінансовими ресурсами територіальних громад» проходять із залученням старости села Гаї-Шевченківські Байковецької ОТГ Брича Б.В. Лекційні заняття з дисципліни «Програмно-цільовий метод бюджетування» проходять за участю головного спеціаліста відділу фінансів органів управління та інформаційного забезпечення Департаменту фінансів Тернопільської ОДА Баранця Я. В. Практичні заняття за окремими темами проводяться на базі фінансового управління Тернопільської РДА за участю начальника фінансового управління Тернопільської РДА Казимирів О. Б..

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ТНЕУ діє відділ післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, на базі якого НПП мають можливість проходження курсів підвищення кваліфікації терміном 2 тижні; 3 місяці; 6 місяців та окремих сертифікаційних курсів. Підвищення кваліфікації регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників. Всі НПП, що забезпечують підготовку за ОНП проходили підвищення кваліфікації у широкому географічному діапазоні, який включає не лише Україну, а й зарубіжні країни. Керівництво ТНЕУ сприяє професійному розвитку НПП, надаючи згоду на проходження стажування, укладаючи відповідні угоди з іншими навчальними закладами, організаціями та установами, в т. ч. зарубіжними, інформуючи

НПП про міжнародні проекти у сфері вищої освіти (зокрема, Програмі Європейського Союзу - ERASMUS+, DAAD і ін.), залучаючи викладачів до виконання спільних проектів, заохочуючи до участі у грантах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів зі стимулювання підвищення фаховості та викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ТНЕУ передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Статутом Університету, Колективним договором між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації на 2019-2020 рр., Положенням про преміювання наукових та науково-педагогічних працівників ТНЕУ. Під час зустрічі із адмінперсоналом та науково-педагогічними працівниками, ознайомлення з матеріалами ТНЕУ встановлено, що преміювання НПП проводиться за досягнення високих результатів у підвищенні ефективності та якості навчальної роботи, особисті наукові досягнення, які є значущими для ТНЕУ, за успішну інноваційну роботу; особисті наукові досягнення, які є важливими для рейтингових оцінок (захист докторської дисертації; публікації у SCOPUS, Web of Science, викладання іноземною мовою тощо).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. На випусковій кафедрі фінансів ім. С.І.Юрія працює 27 НПП, з яких 6 докторів та 21 кандидат економічних наук. У ТНЕУ діє наукова школа з фінансів, грошового обігу і кредиту, аспірантура та докторантура за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування, спеціалізована рада Д 58.082.01 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит». Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. Під час відбору враховуються результати опитування студентів та рейтингу викладачів. До організації та реалізації освітнього процесу залучаються фахівці департаменту фінансів Тернопільської ОДА, фінансового управління Тернопільської РДА, ГУ ДКСУ в Тернопільській області. НПП мають можливість проходження курсів підвищення кваліфікації терміном 2 тижні; 3 місяці; 6 місяців та окремих сертифікаційних курсів. НПП, що забезпечують підготовку за ОНП проходили підвищення кваліфікації не лише в Україні, а й за кордоном. Керівництво ТНЕУ сприяє професійному розвитку НПП. Преміювання НПП проводиться за досягнення високих результатів у підвищенні ефективності та якості навчальної роботи, особисті наукові досягнення, які є значущими для ТНЕУ, за успішну інноваційну роботу; особисті наукові досягнення, які є важливими для рейтингових оцінок (захист докторської дисертації; публікації у SCOPUS, Web of Science, викладання іноземною мовою тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ОНП “Публічні фінанси” потребує більш активного системного залучення роботодавців, практиків до аудиторної роботи. Програма виграє, якщо всі учасники освітнього процесу більш широко використовуватимуть можливості міжнародних програм та грантів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони у контексті критерію 6, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В, а наведені рекомендації посилять якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертній групі був наданий відеоролик з необхідною інформацією та коментарі відповідальних осіб. В університеті функціонує наукова бібліотека (<http://library.tneu.edu.ua>), є доступу до усіх електронних навчальних комплексів, електронний каталог наявних книг та паперових джерел, доступ до електронного депозитарію eTNEUIR (<http://dspace.tneu.edu.ua/>), фонди бібліотеки систематично оновлюються. Є також їдальні, кафе, санітарно-технічні приміщення, гуртожиток, спортивний зал, медпункт, кабінети лікувальної фізкультури, емоційного розвантаження, психотерапії. Інформація про ОНП, каталог вибіркових дисциплін, силабуси і робочі програми знаходяться у вільному доступі для студентів (https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/ffo-op/master-ffo-op/). Функціонує система дистанційного навчання (<https://moodle.tneu.edu.ua>), до якої на запит експертної групи був наданий доступ. Навчально-методичні матеріали, розроблені викладачами з кожної навчальної дисципліни знаходяться у вільному доступі для студентів. Експерти переконались у наявності електронних навчально-методичних комплексів за освітніми компонентами ОНП (у т.ч. вибірковими) з необхідними матеріалами для навчання, а також робочими програмами, силабусами, критеріями оцінювання. Студенти фокус-групи підтвердили доступність інформації та використання електронних навчально-методичних комплексів. Науково-педагогічні працівники вказали на вимоги щодо наявності та використання такого ресурсу. Цей ресурс також використовується несистематично для анкетування студентів. Впроваджена система електронної залікової книжки <http://mod.tanet.edu.te.ua/site/page?view=about> з інформацією про новини, розклади занять, зразки документів та іншою інформацією. ЗВО може застосовувати цей ресурс і для удосконалення та автоматизації процедур вибору дисциплін, окремих форм отримання зворотного зв'язку від студентів, що було відмічено експертною групою. Реалізація ОНП не потребує особливого обладнання. У навчальному процесі, зокрема, використовується навчальна мультимедійна лабораторія (тренінг-центр «Фінансова просвіта»), яка оснащена сучасними комп'ютерами, ліцензійним програмним забезпеченням і підключена до внутрішньої мережі. Для наукової діяльності та забезпечення академічної доброчесності працює система перевірки на плагіат Unicheck. Здобувачі та НПП підтвердили наявність і використання цих ресурсів. Експертна група встановила, що ЗВО має достатній рівень фінансових та матеріально-технічних ресурсів для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Комп'ютери університету підключені до мережі інтернет, на території університету діє вільний доступ до Wi-Fi. ТНЕУ надає вільний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до мережі Internet та внутрішньої корпоративної мережі. Здобувачі та науково-педагогічні фокус-груп підтвердили зрозумілий і безоплатний характер використання інформаційних ресурсів, комп'ютерної техніки, Wi-Fi, окремих об'єктів інфраструктури.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО, на думку експертної групи, створив для здобувачів ОНП якісне і безпечне освітнє середовище, в якому поєднано і можливості навчання, і позанавчальної роботи, а також існує корпоративна система цінностей та принципів взаємодії між учасниками освітнього процесу. Доступні гуртки та спортивні секції, актові зали та студія звукозапису. У ЗВО проводяться круглі столи, відкриті лекції та роз'яснювальна робота про етіологію булінг-акту, форми захисту від психологічного насильства, працює лабораторія психологічної служби, консультативно-тренінговий центр на умовах анонімності «АКМЕ». Опитування фокус-груп студентського самоврядування та здобувачів освіти дає можливість зробити висновок про можливість врахування їх думки (у тому числі шляхом анкетування) та залучення до процесів покращення освітнього середовища (студентський бюджет), нормальний морально-психологічний клімат. Проте, студентам було складно навести конкретні приклади проблем, які виникали, і шляхи їх розв'язання. Представники органів студентського самоврядування підтвердили наявність рівноправного діалогу із керівництвом ЗВО щодо покращення освітнього середовища.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Опитування фокус-груп здобувачів дає підстави зробити висновок про належний рівень всіх видів підтримки. Вони добре поінформовані щодо процедурних аспектів отримання необхідної інформації та організаційної підтримки, наводили конкретні факти звернень до різних посадових осіб ЗВО (зокрема, щодо оформлення індивідуального графіку навчання), загалом знають яким чином могли би вирішити конфліктні ситуації, але відзначили, що таких фактів не було. Існує практика як прямих звернень до відповідних осіб, так і можливість анонімного звернення, функціонує інститут кураторства. Функціонують онлайн-сервіси підтримки (інформація на сайті, кабінет студента, онлайн-бібліотека, система дистанційного навчання), а також сервіси соціальної підтримки (лабораторія психологічної підтримки, центр «АКМЕ»). Студентське самоврядування, судячи із опитування фокус-групи, знає свої права та обов'язки і загалом здатне забезпечити захист прав та інтересів студентів та їх участь в управлінні ЗВО. На факультеті працює профспілкове бюро студентів, члени якого можуть вносити пропозиції щодо поліпшення умов побуту, відпочинку, медичного обслуговування, оздоровлення, розвитку студентського самоврядування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Судячи з інформації, наведеної у звіті самооцінювання, на сайті ЗВО, у відкритих джерелах інформації, керівництво відповідально ставиться до створення сприятливих умов для навчання осіб з особливими потребами, їх соціалізації та забезпечення доступності та результативності навчання, зокрема, забезпечено доступ учасників освітнього процесу з обмеженими можливостями до навчальних корпусів та допоміжних приміщень. Студент фокус-групи навіть факти взаємодії керівництва та студентів з приводу створення сприятливих умов для навчання осіб з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Опитування фокус-груп здобувачів дає підстави зробити висновок про існування зрозумілої політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій, вони загалом знають, яким чином могли би вирішити конфліктні ситуації, але відзначили, що таких фактів не було. Студенти ОНП відчувають сприяння та підтримку з боку викладачів щодо навчання. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентуються Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Тернопільському національному економічному університеті (https://www.tneu.edu.ua/pdf/academ_dob/polozhennja_vreguljuvannja-konflktv.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО створене належне освітнє середовище, високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, соціальної підтримки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність інформаційних систем та спеціалізованого ПЗ за ОНП. Рекомендовано знайти механізм набуття практичних навичок в частині збору, обробки, використання інформації для прийняття управлінських рішень у співпраці із роботодавцями, використовуючи їх базу

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітньо-наукова програма має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. Цілісність встановлених релевантних фактів та їх контексту дає можливість зробити висновок про загальну відповідність усіх підкритеріїв Критерія 7 встановленим вимогам. Наявний недолік може бути виправлено у короткостроковій перспективі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

При спілкуванні з викладачами, здобувачами вищої освіти та представниками органів студентського самоврядування, роботодавцями, вивченні результатів анкетування здобувачів, експертною групою було отримано інформацію про залучення всіх зацікавлених осіб до процесу удосконалення освітньої програми, який наразі триває.

В Університеті 11.11.2019 року затверджено Порядок перегляду (оновлення) освітніх програм, яким передбачено умови, за яких обов'язково відбувається перегляд освітньої програми. Серед таких умов зокрема затвердження стандартів вищої освіти за спеціальністю https://www.tneu.edu.ua/public_information/organization-of-the-educational-process/8369-polozhennia.html. ОНП введено в дію наказом ректора Університету 30.05.2018 року [blob:https://office.naqa.gov.ua/a436687d-e645-4692-b322-4a91a16129df](https://office.naqa.gov.ua/a436687d-e645-4692-b322-4a91a16129df). Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України від 20.06.2019 р.№ 866. При вивченні ОНП встановлено, що з моменту введення її в дію і до складання матеріалів самооцінювання ОНП не переглядалася. Разом з тим, експертна група бере до уваги наступні обставини. Програма відповідає чинному Стандарту вищої освіти для відповідної спеціальності, оскільки приймалася на основі проекту такого стандарту. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти прийнятий до того, як Порядок перегляду (оновлення) освітніх програм набув чинності. Після набрання чинності відповідного Порядку, який є внутрішнім документом ЗВО, Стандарт вищої освіти змін не зазнавав, що свідчить про відсутність порушень щодо перегляду ОНП. Разом з тим, такий перегляд міг би сприяти врахуванню думок стейкхолдерів, які висловили побажання збільшити практичну складову підготовки.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до розробки ОНП, зокрема Мар'яна Підлиська - здобувач вищої освіти за другим (магістерським) рівнем є членом групи з розробки ОНП. Експертна група була ознайомлена із протоколами, які засвідчують участь студентства у розробці ОНП. Зазначимо, що на сайті ЗВО розміщено проект ОНП, до якого всі охочі можуть надіслати свої пропозиції та побажання (https://www.tneu.edu.ua/pdf/opp/pub-obgov/master/072_publichni_finansy_mag.pdf). Здобувачі на зустрічі підтвердили, що викладачі кафедри та гарант ОНП відкриті до співпраці. Позиція здобувачів вищої освіти бралася до уваги під час розробки ОНП. Здобувачі надавали пропозиції щодо покращення освітнього процесу, зокрема в частині збільшення переліку вибіркових дисциплін і ці побажання було враховано. В процесі розробки освітніх компонентів, (відповідно до матеріалів самоаналізу це "Програмно-цільовий метод бюджетування", "Оцінювання ефективності бюджетних видатків", "Управління фінансовими ресурсами територіальних громад") зі здобувачами ВО обговорювали проблемні питання, проте конкретних результатів імплементації рішень учасниками фокус-групи наведено не було. Експертна група встановила, що здобувачі ВО беруть участь у вдосконаленні ОНП здебільшого шляхом висловлення своїх пропозицій викладачам у освітньому процесі, а також через анкетування. В Університеті систематично проводиться анкетування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу. Учасники фокус-груп з числа здобувачів ВО та представників студентського самоврядування підтвердили факт опитування шляхом анкетування та залучення їх представників до формування змісту анкет. Проте, експертна група вважає, що зміст анкет та результати анкетування не дозволяють зробити якісні висновки щодо необхідності модернізації ОНП в частині врахування позицій здобувачів ВО. Це підтвердили і надані ЗВО протоколи засідання кафедри, на яких гарант ОНП доповідала результати анкетування; їх зміст зводиться практично тільки до констатування факту задоволеності освітнім процесом. Інформацію щодо конкретних управлінських рішень для розв'язання виявлених проблем отримати не вдалось. Існуюча у ЗВО інституційна структура управління якістю та процедури анкетування (від постановки завдань і до ухвалення управлінських рішень), потребують удосконалення. Експертна група відзначає, що таке анкетування було б більш результативним, за умови розширення кола та деталізації питань щодо якості освітнього процесу та удосконалення ОНП. Здобувачі вищої освіти реалізують визначене ст. 40 ЗУ "Про вищу освіту" право брати участь у діяльності керівних і консультативно-дорадчих органів в Університеті. Представники студентів є членами Вченої ради Університету та мають можливість впливати на прийняття рішень.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

При спілкуванні з експертною групою роботодавці, які є висококомпетентними фахівцями за спеціальністю та змістом ОНП, підтвердили, що були залучені до розробки проекту ОНП, мають систематичні контакти з керівництвом ЗВО, гарантом ОНП, науково-педагогічними працівниками, які викладають на ОНП. Підтверджують участь у забезпеченні якості освітнього процесу. На базі роботодавців здобувачі ВО за ОНП проводять різноманітні заходи: окремі практичні заняття, круглі столи, диспути, тренінги. Роботодавці, які надавали рецензії на ОНП (директор департаменту фінансів Тернопільської ОДА Скибиляк С.І., начальник фінансового управління Тернопільської РДА Казимирів О.Б., начальник ГУ ДКСУ в Тернопільській області Гринчишин П.С.) підтвердили експертній групі обізнаність в змісті цієї програми і висловили побажання щодо розширення та конкретизації практичної складової, в тому числі запровадження лабораторних робіт та розв'язування практичних задач, які вони формулювали. Крім того, було наголошено на необхідності розвитку соціальних навичок та компетентностей, які ширші за визначені спеціальністю. Крім того, роботодавці можуть брати участь у забезпеченні якості ОНП за допомогою форми зворотнього зв'язку (https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/ffo-op/master-ffo-op/16729-publchn-fnansi.html), а також шляхом узгодження позицій при формуванні регіонального замовлення.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОНП проходить первинну акредитацію і випускників за нею ще не було. Однак, ТНЕУ має багаторічну історію і є одним з провідних економічних ЗВО та має випускників за відповідною спеціальністю. Практично всі роботодавці, з якими спілкувалися члени експертної групи, є випускниками Університету. Вони підтвердили, що випускники обіймають посади у місцевих органах влади, установах, підприємствах і організаціях різних форм власності, навели кількісні показники працевлаштування студентів ЗВО на конкретних об'єктах. Загалом Університет якісно співпрацює із випускниками з метою забезпечення здобувачів базами практик та працевлаштування. Зазначена інформація знайшла своє підтвердження під час спілкування експертної групи зі стейкхолдерами, а також в процесі аналізу численних договорів про співпрацю, копії яких було надано Університетом на запит.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО врегульована відповідними положеннями (<https://www.tneu.edu.ua/university/units/department-mqemw/public-information-mqemw/16160-polozhennja.html>), зокрема Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТНЕУ. У структурі ЗВО функціонує відділ моніторингу якості освіти та методичної роботи (<http://www.tneu.edu.ua/university/units/department-mqemw/>), який забезпечує координацію роботи факультетів (інститутів), кафедр та інших структурних підрозділів, що здійснюють освітню діяльність та забезпечує планування й організацію внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу та методичної роботи на рівні сучасних вимог; розробляє напрями удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; контролює стан виконання методичної роботи усіма підрозділами, перевіряє ефективність та якості освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти. ЗВО запроваджено інститут координатора із забезпечення якості вищої освіти (<https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8101>), на якого покладено більшість функцій на рівні факультетів, а також інститут координатора із методичної роботи на кафедрі (<https://www.tneu.edu.ua/index.php?do=download&id=8103>). Шляхом анкетування у студентів є можливість висловити свою думку щодо якості освітнього процесу за ОНП, внести пропозиції щодо її вдосконалення. Слід зазначити, що процес анкетування студентів відбувається наприкінці семестру, що дозволяє керівництву отримати необхідні аналітичні матеріали для прийняття управлінських рішень і покращити середовище вже у наступному семестрі. Процес анкетування здобувачів є вельми складним. Не має єдиної методики та єдиного підходу щодо його проведення. Це відбувається як з використанням інформаційних технологій, так і паперовому варіанті, що значно ускладнює процес обробки матеріалів, а отже, відтерміновує прийняття необхідних рішень. На запит експертної групи Університетом надано зразок анкети щодо моніторингу рівня задоволеності організацією освітнього процесу; витяги з протоколів засідання кафедри фінансів імені С.І. Юрія від 21.10. 2019 року № 4; від 03.12. 2018 року № 9; від 15.05.2019 року №16. Згідно з наданою закладом освіти інформацією, участь у опитуваннях взяли всі здобувачі відповідної ОНП (у перших двох випадках - 23; у третьому - 22). Експертною групою було проведено розрахунки щодо кількості респондентів та порівняно з інформацією, наведеною у протоколах. Експертна група на основі поданої інформації щодо кількості респондентів не може підтвердити результати анкетування. (Розрахункова інформація додається). На думку експертної групи підходи щодо обробки матеріалів анкетування потребують вдосконалення

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті формується культура якості. Гарант ОНП та науково-педагогічні працівники через обмін досвідом та співпрацю з іншими закладами, роботодавцями, здобувачами докладають чимало зусиль для модернізації та вдосконалення ОНП. Гарант ОНП та викладачі відкриті до спілкування та обміну досвідом, у чому експертна група мала змогу пересвідчитись під час спілкування зі здобувачами, НПП та роботодавцями. У закладі формується структура, яка забезпечуватиме відповідний рівень культури якості, яка сприятиме постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності (<https://www.tneu.edu.ua/univer-menu/>). Освітні програми розвиваються та удосконалюються в залежності від змін, що відбуваються в країні. Зазначене підтверджується вчасним реагуванням ЗВО на процеси децентралізації, оскільки заклад отримав регіональне замовлення і в ОНП врахував особливості їх діяльності, що дозволить випускникам бути більш конкурентоспроможними при працевлаштуванні на посади у сфері публічних фінансів, зокрема в ОТГ. Викладачі, які забезпечують реалізацію ОНП, своєчасно реагують на побажання студентів щодо удосконалення форм та методів оцінювання та викладання, що підтвердили здобувачі освіти у спілкуванні з експертною групою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО триває процес формування внутрішньої системи управління якістю. Здобувачі вищої освіти та роботодавці залучаються до створення, реалізації та вдосконалення ОНП. Результати анкетування використовуються для прийняття відповідних управлінських рішень менеджментом ТНЕУ. В Університеті діють органи студентського самоврядування, які реально залучені до всіх процесів, а їх думка щодо актуальних питань враховується керівництвом ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Діяльність та координування роботи щодо внутрішнього управління якістю підрозділів повинна бути удосконалена. Процедура перезатвердження ОНП після введення стандарту в силу різних причин не була дотримана. Відповідальні за управління якістю повинні активізувати роботу щодо перманентного діагностування проблем та контролю за імплементацією рішень. Рекомендуємо використовувати наявні та/або розробити нові системи інформаційного забезпечення ЗВО для залучення до процедур забезпечення якості ОНП здобувачів ВО та інших стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні сторони у контексті критерію 8, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В, а наведені рекомендації посилять якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ТНЕУ загалом характеризується високим рівнем прозорості і публічності діяльності. Експертам просто було знайти усю необхідну інформацію щодо процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є доступними на сайті ТНЕУ. Крім того, ЗВО відкритий як для здобувачів освіти (інформаційна підтримка, скринька довіри, механізми забезпечення академічної доброчесності), так і для інших стейкхолдерів (є форма зворотного зв'язку на сайті). Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються Статутом, Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок переведення, відрухування та поновлення студентів, Положенням про переведення студентів на вакантні місця державного замовлення, Положенням про формування вибіркової частини навчальних планів, Порядком та обрання студентами вибірових дисциплін, Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти, Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії, Положенням про порядок відпрацювання пропущених занять студентами денної форми навчання, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання, Положенням про проведення практики студентів, Положенням про індивідуальний навчальний план студента, Положенням про комісію з доброчесності та наукової етики, Положенням про порядок врегулювання конфлікту інтересів, Кодексом академічної доброчесності, Положенням про комісію з доброчесності та наукової етики, контрактами з науково-педагогічними працівниками, посадовими інструкціями та іншими документами, які знаходяться у відкритому доступі. Експертна група встановила, що більшість процедур послідовно дотримуються, а щодо тих, фактів наявності яких не було, учасники освітнього процесу поінформовані.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Отримана експертною групою інформація дає підстави стверджувати, що ЗВО своєчасно оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті проект освітньої програми, а також отримав пропозиції зацікавлених сторін. Це підтвердили і роботодавці, більшість з яких є випускниками ТНЕУ і систематично контактують із науково-педагогічними працівниками, і студенти бакалаврату, думка яких теж була врахована. Стейкхолдери дійсно були залучені до проектування освітньої програми. На думку ЗВО, ОНП має бути напрацьована і, при наявності підстав, модернізована. Експертна група поважає думку, але вважає її недостатньо обґрунтованою.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Отримана експертною групою інформація дає підстави стверджувати, що на веб-сайті наведено достовірну інформацію про ОНП, а також силабуси та робочі програми усіх освітніх компонентів. Обсяг інформації загалом достатній для здійснення усвідомленого вибору потенційних вступників, а також для розуміння потенційних роботодавців змісту підготовки здобувачів. Проте, експертна група зробила висновок щодо необхідності перегляду силабусів в частині зменшення формалізму, посилення студентоорієнтованості та оновлення списків рекомендованих джерел з урахуванням останніх змін у нормативно-правовій базі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ТНЕУ забезпечує високий рівень прозорості та публічності інформації щодо ОНП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Доцільним є перегляд силабусів ОНП в частині зменшення формалізму, посилення студентоорієнтованості та оновлення списків рекомендованих джерел з урахуванням останніх змін у нормативно-правовій базі та інформування про це відповідних зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО здійснює прозору, зрозумілу та публічну діяльність за освітньою програмою, що створює публічну довіру до його діяльності. Відкритість освітнього процесу за ОНП є інструментом для інформування стейкхолдерів з метою її покращення. За усіма підкритеріями Критерію 9 ОНП відповідає встановленим вимогам, наявні недоліки не є системними, можуть бути виправлені у короткостроковій перспективі.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Наказ_Практика.pdf</i>	NUAoP3K9nje6RdCheplwyOz5M1fjDixAMR2b7L+KeCY=
Додаток	<i>Протоколи з результатами опитувань здобувачів.pdf</i>	I8HPdjF3ghDHM4ZuoNWJ3sxUmfiJvjoQ5fkFPuEoofM=
Додаток	<i>Протоколи обговорення ОНП.pdf</i>	N/ztdwLbN7yOIToD34C6M/uAZJBUKmDzTt1oZXxqcg=
Додаток	<i>ДОГОВОРИ Практика.pdf</i>	onhD4JfsvvJEmjqnPOLWp7T6i1wvrnoEnoVu2MP6D8=
Додаток	<i>АНКЕТА ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОНП.pdf</i>	Szh1CvOJENs4ILMqhVgnvNUWXWy/ITUElG1x1eOnZz4=
Додаток	<i>Наказ Кваліфікаційні роботи.pdf</i>	n5mGqkWUDS/j2mwukZCRA9YBeKg4Uq8FczoHtkvZ5cg=
Додаток	<i>Розрахункові матеріали до критерію 5.pdf</i>	KDRw9EQFrTAfIhGWZhf1RNWIJG/fpaqiXAM4gGNijnc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Храпкіна Валентина Валентинівна

Члени експертної групи

Гориславець Павло Анатолійович

Маляр Станіслав Анатолійович